

14. října - Mezinárodní den elektroodpadu

11.10.2024 - Radek Janoušek | PROTEXT

Uvádí se, že v roce 2023 vzniklo na planetě 62 milionu tun elektroodpadu, více než kdy dříve, a předpokládá se, že do roku 2030 dosáhne neuvěřitelných 75 milionů tun, což je 9 kg na každého člověka na světě. Elektroodpad má ovšem zároveň velkou hodnotu. Suroviny v něm obsažené v globálním měřítku měly jen v roce 2022 hodnotu přibližně 91 miliard dolarů, méně než 20 procent bylo ale oficiálně zdokumentováno. Zbytek skončil na skládkách, ve spalovnách, nebo byl obchodován a zpracován nestandardně. To mělo za následek obrovskou ztrátu cenných a kritických surovin z dodavatelského řetězce. Takové postupy zároveň způsobují vážné zdravotní, environmentální a společenské problémy.

Od roku 2019 je minimální míra sběru, která má být každoročně dosažena v členských státech EU, 65 % průměrné hmotnosti spotřebičů uváděných na trh za tři předchozí roky, nebo alternativně 85 % vyrobených spotřebičů. To znamená vysbírat přibližně 10 milionů tun, tedy něco přes 20 kg na obyvatele. Dosavadní zkušenosti ukazují, že Mezinárodní den elektroodpadu může významně přispět ke zlepšení povědomí společnosti a prostřednictvím této pomoci ke zlepšení míry sběru nejen v ČR a celé Evropě, ale i celosvětově.

Jedním z rychle se rozšiřujících druhů elektroodpadu jsou elektronická bezdýmná zařízení. Ta však, stejně jako ostatní elektroodpady, rozhodně nepatří do běžného odpadu (stejně tak, jako jejich náplně).

Zájem o bezdýmné alternativy mezi dospělými kuřáky, kteří by jinak pokračovali v kouření cigaret, nadále významně roste. Philip Morris usiluje o to, aby dopady těchto produktů na životní prostředí byly co nejnižší, a proto zavedla svůj cirkulární program (pro elektrozařízení a náplně). V Česku a na Slovensku nově nabízí i repasovaná elektrozařízení IQOS ILUMA Refreshed, která splňují kritéria nejvyšší kvality. Nabídka repasovaných elektrozařízení je dalším dílkem v mozaice aktivit společnosti v oblasti udržitelnosti. Firma tak dbá nejen na dopady samotné výroby produktů na životní prostředí, ale také na to, co se s nimi děje po skončení jejich životnosti. „Řada IQOS ILUMA Refreshed je repasovaným dříve použitým zařízením, které uživatel vrátil na jedno z necelé stovky sběrných míst,“ říká Roman Grametbauer, manažer pro udržitelnost Philip Morris ČR.

Philip Morris sbírá použité náplně i bezdýmná zařízení

"Všechna zařízení, která nám zákazníci přinesou, pečlivě zkontrolujeme a roztřídíme v recyklačním centru. Ta neopravitelná jsou rozebrána a následně recyklována. Zařízení, jež jsou vhodná k obnově či opravě, využijeme v souladu s přísnými normami pro kvalitu a bezpečnost k repasování a následnému prodeji. Od pouhého zpětného odběru elektrozařízení pro recyklaci se tak nyní posouváme k novému modelu, který je zaměřen i na opětovné použití našich výrobků," dodává Grametbauer.

Repasované modely za zvýhodněnou cenu

Program obnovy elektrozařízení je součástí projektu CIRCLE. U přístrojů vhodných k opětovnému použití dochází například k výměně vadných dílů nebo k výměně baterie, pokud má sníženou kapacitu. Celé zařízení se vyčistí, dezinfikuje a vyleští. Poté je u něj také provedena aktualizace firmwaru. Repasovaný výrobek se označí samolepkou „Refreshed“ a následně jde do prodeje za zvýhodněnou cenu. Stejně jako všechny ostatní bezdýmné produkty je i tento určen výhradně dospělým uživatelům, kteří by jinak pokračovali v kouření.

Recyklované náplně jsou využívány i při stavbě silnic

V Česku a na Slovensku společnost Philip Morris nabízí zmíněné programy nejen pro sběr a využití elektronických zařízení, ale i pro jejich náplně. Ty mohou již od roku 2022 uživatelé sbírat a odevzdávat do sběrných boxů, které jsou umístěny ve všech prodejnách IQOS. Na Slovensku firma spolupracuje se společností Reneso (dříve EcoButt), jež vysbírané bezdýmné náplně zpracovává na pelety. Ty jsou poté využívány jako pojivo pro asfaltové směsi. První cesta na světě s příměsí tohoto recyklátu vznikla v Žiaru nad Hronom.

Praktický pomocník, nejen pro elektroodpady - KAMsNIM.cz

Všichni máme doma nepoužívané věci. Pokud jsou to věci funkční, je nejlepší je darovat nebo prodat. Pro ty, kdo jsou zruční, se nabízí trend upcyclingu, který se zaměřuje na přetvoření starých věcí do nového, užitečného stavu. Nicméně, někdy už není jiná možnost, než rozebrat staré zařízení na materiály nebo součástky. Jak ale nakládat s elektronickým odpadem, nebo s odpadem, o kterém nevíte, jak ho správně zpracovat? V tomto ohledu může být velkým pomocníkem aplikace KAMsNIM.cz. Poskytuje seznam sběrných míst pro různé druhy odpadu. Stačí zadat, o jaký odpad se jedná, a aplikace vám ukáže, kam ho odnést či odvézt, aby se minimalizovala zátěž pro životní prostředí.

A nejen Mezinárodní den elektroodpadu...

Dalších zhruba 250 dnů a svátků týkajících-se životního prostředí, včetně podrobnějších informací o nich, najdete v EKOkalendáři spolku Uklidme Česko. A jako bonus i 365 EKOTipů na každý den...

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/14-rijna-mezinarodni-den-elektroodpadu/2581151>